

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS, DE
NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND
EN DE LANDBOUW

COMMISSION DE L'ECONOMIE, DE LA POLITIQUE
SCIENTIFIQUE, DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES
NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

dinsdag

20-11-2001

10:00 uur

mardi

20-11-2001

10:00 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	<i>Parti Réformateur libéral – Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : alg.zaken@deKamer.be</i>	<i>e-mail : aff.generales@laChambre.be</i>

INHOUD

Vraag van mevrouw Simonne Creyf aan de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling, toegevoegd aan de minister van Mobiliteit en Vervoer over "de nucleaire sector en de verplichtingen van de elektriciteitssector inzake het Passief BP2" (nr. 5584)

Sprekers: **Simonne Creyf, Olivier Deleuze**, staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling

Vraag van mevrouw Simonne Creyf aan de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling, toegevoegd aan de minister van Mobiliteit en Vervoer over "het uitblijven van het Belgisch Klimaatplan" (nr. 5696)

Sprekers: **Simonne Creyf, Olivier Deleuze**, staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling

Vraag van mevrouw Simonne Creyf aan de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling, toegevoegd aan de minister van Mobiliteit en Vervoer over "de sociale tarieven na de liberalisering van de elektriciteit- en de gasmarkt" (nr. 5697)

Sprekers: **Simonne Creyf, Olivier Deleuze**, staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling

SOMMAIRE

Question de Mme Simonne Creyf au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable, adjoint à la ministre de la Mobilité et des Transports sur "le secteur nucléaire et les obligations du secteur de l'électricité en ce qui concerne le passif BP2" (n° 5584)

Orateurs: **Simonne Creyf, Olivier Deleuze**, secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable

Question de Mme Simonne Creyf au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable, adjoint au ministre de la Mobilité et des Transports sur "l'absence du plan climatologique belge" (n° 5696)

Orateurs: **Simonne Creyf, Olivier Deleuze**, secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable

Question de Mme Simonne Creyf au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable, adjoint au ministre de la Mobilité et des Transports sur "les tarifs sociaux à la suite de la libéralisation des marchés de l'électricité" (n° 5697)

Orateurs: **Simonne Creyf, Olivier Deleuze**, secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable

COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW

van

DINSDAG 20 NOVEMBER 2001

10:00 uur

COMMISSION DE L'ECONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES
ET CULTURELLES NATIONALES,
DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

du

MARDI 20 NOVEMBRE 2001

10:00 heures

De vergadering wordt geopend om 10.09 uur door de heer Jos Ansoms, voorzitter.
La séance est ouverte à 10.09 heures par M. Jos Ansoms, président.

01 Vraag van mevrouw **Simonne Creyf** aan de staatssecretaris voor **Energie en Duurzame Ontwikkeling**, toegevoegd aan de minister van **Mobiliteit en Vervoer** over "de nucleaire sector en de verplichtingen van de elektriciteitssector inzake het Passief BP2" (nr. 5584)

01 Question de Mme **Simonne Creyf** au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable, adjoint à la ministre de la Mobilité et des Transports sur "le secteur nucléaire et les obligations du secteur de l'électricité en ce qui concerne le passif BP2" (n° 5584)

01.01 **Simonne Creyf** (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, in de jongste regeerverklaring en nadien nogmaals werd bevestigd dat de nucleaire centrales in België na veertig jaar dienst gesloten zullen worden. Dat gebeurt dus ten vroegste in 2015 en 2016 voor de eerste centrales. Dat betekent dat ons land, dankzij deze centrales, relatief minder inspanningen zal moeten leveren om de akkoorden van Kyoto tot vermindering van de uitstoot van broeikasgassen na te leven. We weten dat de inspanningen enorm zijn terwijl de resultaten totnogtoe bedroevend bleven. Tot 2016 zal België wat zijn energiebevoorrading betreft relatief afgeschermd blijven, zowel van een hoge volatiliteit van de prijzen als van de risico's van verstoring van de aanvoerstroam uit de mondiale petroleum- en gasmarkten. De centrales die afgeschreven zijn terwijl het investeringsgedeelte het grootste gewicht heeft in de industriële kostprijs van de elektriciteit zullen tot 2016 grote winsten blijven genereren voor de betrokken operatoren. Zij zullen dus uiteraard stevig staan in de concurrentiestrijd die door het vrijmaken van de Europese energiemarkt tot stand komt. Ook onze gemeenten zullen tot dan de voordelen van deze riant inkomenssituatie kunnen meenemen. Zelfs het NIRAS zal kunnen blijven genieten van ruime budgetten voor communicatie die 100 miljoen Belgische frank overtreffen.

Precies echter omwille van deze riant resultaten, is het zeer

01.01 **Simonne Creyf** (CD&V): L'accord de gouvernement prévoit la fermeture des centrales nucléaires dans notre pays. Les premières centrales seront fermées à partir de 2015-2016. Jusqu'à cette date, notre pays doit fournir moins d'efforts pour respecter les dispositions de Kyoto en matière de contrôle des émissions de CO₂. En outre, jusqu'en 2015-2016, la Belgique est mieux protégée contre les fluctuations des prix sur le marché international et contre d'éventuelles perturbations des flux énergétiques au niveau international.

Jusqu'à leur fermeture, les centrales nucléaires continueront à rapporter des bénéfices plantureux à leurs propriétaires, ce

betreurenswaardig dat de elektriciteitssector zijn verplichtingen niet nakomt. De elektriciteitssector is wel bereid de belangrijke voordelen van de kernenergie te aanvaarden maar treuzelt als het erop aankomt zijn verplichtingen na te komen inzake nucleaire passiva. We hebben het al eerder over de nucleaire passiva gehad. Ik heb u indertijd een vraag gesteld die wegens uw verblijf in het buitenland door minister Aelvoet werd beantwoord. Zij deelde mee dat er tegen 1 januari 2002 een oplossing zou moeten zijn die op dezelfde datum in werking zou moeten treden. Men zou tot elke prijs vermijden dat de saneringswerkzaamheden op het terrein hinder zouden ondervinden van de financieringsproblemen. Mijnheer de staatssecretaris, het probleem is dat we in deze nog steeds geen stap verder zijn gekomen. De conventie van 19 december 1990 voor de financiering van de passiva BP1 en BP2 is getekend door de Belgische staat, Electrabel, Synatom en SPE. De conventie voorziet dat de staat het passief BP1 financiert terwijl de elektriciteitssector de werkzaamheden op de site BP2 financiert. Totnogtoe is de Belgische staat en dus ook de belastingbetaler zijn verplichtingen nagekomen voor BP1. De financiering van de werkzaamheden op BP1, het voormalige Eurochimique, is tot 2005 geregeld. Er werd 3,8 miljard frank gestort. De financiering voor het technisch passief van het SCK is geregeld tot 2017. Er wordt een dotatie van 19,7 miljard frank voorzien.

Een structurele financiering wordt gegarandeerd.

Op een paar maanden vóór het einde van het jaar kan Belgoprocess, bij gebrek aan vaste vooruitzichten inzake financiering, geen ernstige planning meer uitvoeren van de werkzaamheden op de site BP2. Tenminste tot het jaar 2010 is er een substantieel saneringsprogramma vereist om op de eerste plaats de veiligheid van de werknemers en de bevolking te garanderen en ook de vereiste knowhow te behouden.

Voor het passief BP2 heeft de elektriciteitssector niet de minste inspanning gedaan voor de financiering vanaf 2002, ondanks de vroeger aangegane verbintenissen. Deze verbintenissen worden door de elektriciteitssector afhankelijk gemaakt van de oplossing van het probleem van de stranded costs, die door de Europese Commissie moet worden goedgekeurd. Alsof de sterk winstgevendende nucleaire sector enerzijds en de interessante pensioenen van het kader en het probleem van het nucleaire afval anderzijds zaken zijn die van elkaar kunnen worden gescheiden en door de overheid opgelegde verplichtingen vormen. Men kan zich de vraag stellen of men vanwege de elektriciteitssector binnenkort ook bijkomende financiële eisen zal formuleren omwille van het inkomensverlies ten gevolge van de vervroegde sluiting van de kerncentrales die door de regering wordt opgelegd. Op hoeveel miljard euro zou een dergelijke claim wel betrekking kunnen hebben?

Mijnheer de staatssecretaris, het uitblijven van een oplossing voor de financiering van het passief BP2 is maatschappelijk onverantwoord en is politiek ontoelaatbaar. Ik heb dan ook een aantal vragen. Wat doet de regering om de belangrijkste economische actoren tot goed staatsburgerschap aan te zetten? Hoeveel financiële middelen zijn er vereist om een structurele financiering van de sanering van de vroegere afvalafdeling van het SCK mogelijk te maken en tot een goed einde te brengen? Is het logisch dat de elektriciteitssector blijft

qui placera ceux-ci dans une position concurrentielle enviable lors de l'ouverture du marché, à partir de 2015. Entre temps, l'ONDRAF se voit toujours attribuer des budgets substantiels, essentiellement à des fins de communication.

Le secteur de l'électricité tire profit de la situation dans le domaine de l'énergie nucléaire mais ne remplit pas ses obligations en ce qui concerne le passif nucléaire. Par le passé, madame Aelvoet, répondant à une de mes questions concernant ce problème, m'avait assuré qu'une solution devrait être trouvée pour le 1er janvier 2002. Je constate toutefois que nous sommes encore loin du compte.

La convention du 19 décembre 1990, conclue entre l'Etat, Electrabel et d'autres parties, prévoit que l'Etat financera le passif BP1, tandis qu'Electrabel prendrait en charge les travaux sur le site BP2. L'Etat a respecté ses engagements à propos de BP1 mais Belgoprocess n'avance aucune perspective en ce qui concerne BP2. Le secteur de l'électricité n'a pas fourni le moindre effort, en dépit de ses obligations en la matière. Il ne le fera qu'en fonction des *stranded costs* qui doivent être adoptés par l'Union européenne. Peut-on accepter cette situation? Doit-on s'attendre à ce que le secteur de l'électricité, lorsque les florissantes centrales nucléaires devront fermer, réclame encore quelques milliards d'euros?

Après le 1er janvier 2002, il n'y aura donc plus de financement pour BP2. Ceci est injustifiable sur le plan social. Comment allez-vous procéder pour contraindre tous les acteurs à prendre leurs responsabilités? Où pensez-vous trouver un financement structurel pour l'ensemble du passif nucléaire? Comment garantirez-vous la sécurité des sites?

zetelen in de commissie van toezicht en opvolging van de passiva, die parallel met NIRAS het beheer van deze fondsen uitvoert, wanneer zij hun financieringsverplichting niet nakomen? Kan de overheid, om aan de voortdurende onderhandelingsdruk van de elektriciteitssector te ontkomen, een structurele financiering vinden voor alle nucleaire passiva? Kan er daarbij bijvoorbeeld worden gedacht aan een heffing of de transmissie van elektriciteit? Welke maatregelen zal de regering nemen om bij gebrek aan een financiering van het passief BP2, de veiligheid van de site te garanderen en de knowhow te vrijwaren die vereist is voor de ontmanteling van kerninstallaties en de sanering van nucleaire sites in de komende tientallen jaren?

Mijnheer de voorzitter, verontschuldig mij voor het feit dat het stellen van mijn vragen zo lang heeft geduurd. Deze mondelinge vraag werd reeds lang geleden ingediend en ik had ze oorspronkelijk ook in de vorm van een interpellatie ingediend.

01.02 De voorzitter: Mevrouw Creyf, u kunt het goed maken door uw twee volgende vragen iets korter te stellen.

01.03 Staatssecretaris Olivier Deleuze: Mijnheer de voorzitter, ik dank mevrouw Creyf voor haar vraag.

Mevrouw Creyf, u bent inderdaad heel goed geïnformeerd over de situatie. Ik deel uw bezorgdheid. U bent zo goed geïnformeerd dat ik de indruk heb dat u reeds mijn antwoorden kende.

Zoals u weet, heb ik de nodige initiatieven genomen om de verdere financiering van de werken voor de sanering van de passiva op Belgoproces veilig te stellen. Voor het passief BP1 heeft de Staat de geldmiddelen ter beschikking gesteld, nodig voor de komende periode van 5 jaar die afloopt eind 2005.

Voor het passief BP2 werden slechts middelen vrijgemaakt om het jaar 2001 door te komen. Inmiddels wordt er met de elektriciteitssector onderhandeld over de toepassingsmodaliteiten van de conventie van 19 december 1990 na het jaar 2000. Vermits we niet meer ver af zijn van januari 2002 wordt voor BP2 een meer duurzame oplossing een dringende noodzaak.

Mevrouw Creyf, uw interpellatie komt een paar dagen te vroeg om u met stelligheid te kunnen bevestigen of ontkennen dat een akkoord mogelijk is en zo ja, onder welke voorwaarden en zo nee, met welke gevolgen. Ik ben echter hoopvol dat de elektriciteitssector zijn verplichtingen zal nakomen. Ik hoop op de Ministerraad van 30 november verslag te kunnen uitbrengen over de onderhandelingen zodat de raad van bestuur van het NIRAS op 7 december – dit is een belangrijke datum – de begroting en het activiteitenprogramma van de instelling voor 2002 op een normale manier kan goedkeuren.

U hebt gevraagd hoeveel geld er vereist is voor de volledige sanering van het passief BP2. Het NIRAS raamt de totale kosten na het jaar 2000 op 13,5 miljard frank, waarvan 5,5 miljard frank voor de periode 2001-2010. Over deze bedragen wordt met de sector onderhandeld.

Mocht de sector de conventie van 1990 opzeggen – iets wat hij tot op heden niet heeft gedaan – dan bestaan de beheersinstanties die door deze conventie werden opgericht niet langer. Het ligt voor de hand dat

01.03 Olivier Deleuze, secrétaire d'Etat: Ce n'est certainement pas la première fois qu'une question est posée concernant les problèmes de financement du passif nucléaire à Mol-Dessel. J'ai déjà pris des initiatives afin de garantir le financement: l'Etat finance BP1 jusqu'à la fin de l'année 2005; pour BP2, des moyens financiers ont été dégagés pour 2001 seulement. Entre-temps, des négociations sont en cours avec le secteur de l'électricité. Il convient, en effet, de trouver une solution durable pour BP2. J'ignore encore si ces négociations aboutiront à un accord mais j'ai bon espoir que, le 7 décembre, le conseil d'administration de l'ONDRAF adopte le budget 2002.

L'assainissement complet de BP2 nécessite un budget de 13,5 milliards de francs, dont 5,5 milliards pour la période 2001-2010.

Si le secteur dénonce la convention de 1990, il perdra automatiquement sa place dans les organes de gestion et il ne sera plus associé aux activités d'assainissement. Entre-temps, la présence du secteur se justifie encore étant donné que les opérations d'assainissement sont

de sector niet langer betrokken zal worden bij de opvolging van de saneringswerkzaamheden. Zolang er echter uitzicht is op een akkoord wil ik deze mogelijkheid ten volle blijven benutten en kunnen deze instanties de facto blijven functioneren in hun huidige samenstelling. De aanwezigheid van vertegenwoordigers van de sector in deze beheersinstanties is nog steeds logisch en verantwoord omdat al de werkzaamheden op de site BP2, in casu de aan de gang zijnde investeringen en de saneringsoperaties, nog steeds gefinancierd worden met middelen die de sector zelf ter beschikking heeft gesteld.

De lopende onderhandelingen met de elektriciteitssector hebben precies tot doel een structurele financiering over een voldoende lange periode tot stand te brengen. Ik wijs erop dat de overheid via andere mechanismen, al dan niet van fiscale aard, de mogelijkheid heeft om de kosten voor de sanering van de nucleaire passiva te verhalen op de elektriciteitssector. Uit het betoog van de interpellante meen ik te mogen afleiden dat zij een dergelijke aanpak van de regering zal steunen mochten de onderhandelingen alsnog mislukken. Ik blijf echter trouw aan het financieringsmechanisme dat 10 jaar geleden door mijn voorgangers in het leven werd geroepen.

Op dit ogenblik weiger ik vooruit te lopen op een hypothetische situatie die tot gevolg zou hebben dat de eigenlijke sanering op de site BP2 tot stilstand zou komen en dat alleen bewarende maatregelen zouden kunnen worden uitgevoerd. Gelet op het "klimaat" aan de onderhandelingstafel lijkt het me niet opportuun om van een dergelijke hypothese uit te gaan. Mocht de elektriciteitssector de onderhandelingstafel verlaten, dan neemt hij een zware verantwoordelijkheid. Ik ga daar niet van uit. De nucleaire veiligheid op de site voor werknemers en omwonenden zal echter onder alle omstandigheden worden gewaarborgd. Ik twijfel er niet aan dat het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle en zijn toezichthoudende minister zullen optreden indien enig gevaar zou dreigen.

Ik hoop u snel de inhoud van een globaal akkoord met de sector te kunnen toelichten. Mocht dit niet het geval zijn, dan zal ik de gevolgen met u bespreken.

01.04 **Simonne Creyf** (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor uw informatie, maar als u suggereert dat ik het antwoord op voorhand zou kennen dan is dat slechts zo in de mate dat u terzake nog niets kunt mededelen.

Immers, wij weten nog steeds niet hoe het uiteindelijk zal aflopen met BP2 en in die zin kon ik uw antwoord min of meer voorzien.

Wij zullen dus wachten tot de lopende onderhandelingen tot een goed einde worden gebracht en nagaan wat het akkoord oplevert.

Hoe dan ook, ik verzoek u met aandrang ervoor te zorgen dat dit probleem, zoals beloofd, voor 1 januari 2002 wordt opgelost; vandaar mijn interpellatie trouwens.

01.05 Staatssecretaris **Olivier Deleuze**: Uiteraard. Belangrijk terzake is de raad van beheer van NIRAS die op 7 december zal samenkomen. De verschillende partijen rond de onderhandelingstafel zouden zich moeten afvragen wie al dan niet baat kan hebben bij

encore financées grâce à des moyens provenant du secteur.

Les négociations qui se déroulent actuellement avec le secteur de l'électricité tendent à garantir un financement structurel s'étalant sur une période suffisamment longue. Les pouvoirs publics peuvent par le biais d'autres mécanismes, fiscaux par exemple, s'assurer que l'assainissement soit pris en charge par le secteur de l'électricité. Je m'en tiens, pour l'instant, au mécanisme de financement qui a été mis en place il y a dix ans.

Je refuse à l'heure actuelle de me baser sur la situation hypothétique selon laquelle il serait mis un terme au financement de l'assainissement du site BP2, seules des mesures conservatoires pouvant encore être prises.

01.04 **Simonne Creyf** (CD&V): Je pouvais prévoir que vous n'alliez pas être en mesure de m'informer de l'issue des négociations.

J'attendrai donc la fin de ces négociations mais j'ai néanmoins le ferme espoir qu'une solution pourra être trouvée avant le 1er janvier 2002.

01.05 **Olivier Deleuze**, secrétaire d'Etat: Evidemment. En l'occurrence, le conseil d'administration de l'ONDRAF du

problemen en sociale onrust in de sector van het radioactief afval.

7 décembre constituera un moment crucial. Le secteur doit se pencher sur la question de savoir qui retire un profit des déchets nucléaires.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Vraag van mevrouw **Simonne Creyf** aan de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling, toegevoegd aan de minister van Mobiliteit en Vervoer over "het uitblijven van het Belgisch Klimaatplan" (nr. 5696)

02 Question de Mme **Simonne Creyf** au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable, adjoint au ministre de la Mobilité et des Transports sur "l'absence du plan climatologique belge" (n° 5696)

02.01 **Simonne Creyf** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, toen ik mijn vraag indiende stond de zevende wereldklimaatconferentie in Marrakech volop in de belangstelling.

Inmiddels is deze wereldklimaatconferentie achter de rug en de resultaten ervan zijn ontgoochelend. De normen werden erg afgezwakt en in dat verband stond in de pers onder andere het volgende te lezen: "Akkoord over slappe aanpak broeikas effect uitgedaan, maar voor het fatsoen net niet spiernaakt"; "De jeugd- en milieubewegingen trekken aan het kortste eind. De jongeren vroegen op de conferentie kordate maatregelen voor hun wereld waar minder koolstofdioxide uitgestoten wordt. Zij vonden geen gehoor." "Greenpeace stelde verbijsterd vast dat de milieubeweging zo goed als met lege handen wordt teruggestuurd", aldus De Standaard.

Deze citaten komen inderdaad uit De Standaard, maar de teneur is in andere kranten dezelfde, net als de verklaringen van bevoegde personen op internationaal vlak, ook de uwe overigens. U moest toegeven dat de normen naar beneden werden gehaald, maar u voegde eraan toe relatief tevreden te zijn omdat nu geen enkel land nog een reden heeft om niet tot ratificatie over te gaan, waarmee u impliciet toegaf dat de Kyoto-normen erg werden afgezwakt.

Mijn vraag gaat evenwel niet over de ratificatie. Hoewel België het verdrag wel ratificeerde betekent dat nog niet dat wij een stap verder hebben gezet. Immers, waar blijft ons klimaatplan om onze verplichtingen om te zetten in concrete voorstellen en engagementen?

Mijnheer de staatssecretaris, u beloofde ons een Belgisch klimaatplan voor 1 juli 2001, dus voor het voorzitterschap van de Europese Unie zou worden aangevat, maar dat werd niet gehaald omwille van meningsverschillen binnen de regering en met de gewesten. Vervolgens beloofde u een Belgisch klimaatplan voor oktober, maar wij zijn nu half november en het plan is er nog steeds niet.

Wat weerhoudt de regering om een klimaatplan goed te keuren in de Ministerraad? Zal het klimaatplan worden voorgelegd aan het Parlement? Ik ben immers van mening dat over dergelijke belangrijke aangelegenheden een ernstig maatschappelijk debat moet worden gevoerd.

02.02 Staatssecretaris **Olivier Deleuze**: Mijnheer de voorzitter,

02.01 **Simonne Creyf** (CD&V): La Conférence sur le climat qui s'est tenue à Marrakech vient de s'achever. Les résultats auxquels elle a abouti sont plutôt décevants. La presse s'est d'ailleurs montrée particulièrement critique dans sa couverture de la conférence. Ainsi, le quotidien "De Standaard" a indiqué que les écologistes étaient repartis les mains vides. Dans l'intervalle, le secrétaire d'Etat a déjà dû admettre que les dispositions de Kyoto concernant le contrôle des émissions de CO₂ avaient été sensiblement édulcorées.

Entre-temps, la Belgique a ratifié le traité de Kyoto. Voilà une bonne nouvelle. Mais, dans le même temps, notre pays n'a toujours pas adopté de plan climatologique alors que le secrétaire d'Etat avait annoncé un tel plan pour le 1er juillet 2001. Toute une série de divergences de vues au sein du gouvernement fédéral et entre le gouvernement fédéral et les gouvernements régionaux ont engendré un retard.

Quand le Conseil des ministres pourra-t-il enfin examiner le plan climatologique?

Le plan climatologique sera-t-il soumis au Parlement?

02.02 **Olivier Deleuze**, secrétaire

mevrouw Creyf, ik wens nu niet te antwoorden inzake Marrakech, want daarover wordt nog een vraag gesteld. Er is inderdaad vertraging bij het opstellen van een nationaal klimaatplan. Laat mij u eraan herinneren dat het vorige klimaatplan van 1994 niets heeft opgeleverd. Het is niet mijn doel plannen te publiceren zoals zo vaak gebeurt – ik ben geen uitgeverij – maar wel klimaatplannen op te stellen die werken. Om daaraan te komen, in tegenstelling tot dat van 1994 dat niet werkte zoals u zei, moet er een volledig akkoord zijn tussen alle niveaus: de drie gewesten en de federale staat. Het is een nationaal en geen federaal klimaatplan. Dat maakt de onderhandelingen ingewikkeld. Het gaat er dus niet om te weten waarom de federale regering geen klimaatplan aan de Ministerraad mag voorleggen. Het is immers geen federale aangelegenheid, maar een nationale. Dat kan alleen maar zo omdat vele bevoegdheden inzake energie en zeker inzake rationeel energiegebruik een gewestelijke aangelegenheid zijn.

Sinds enkele weken heb ik mijn kabinet gevraagd alle inspanningen te doen op de internationale onderhandelingen, dat was mijn prioriteit. Ik ben immers van mening dat wij noch enig ander land in Europa nog een andere keuze hebben. Goede en efficiënte maatregelen om de doelstellingen van Kyoto te bereiken, zijn nodig. Marrakech is duidelijk de stap waar het Kyoto-proces onherroepelijk wordt. Wie nu nog tijd zou denken te winnen door te discussiëren, moet weten dat men in feite tijd verliest. Ieder land moet zijn doelstellingen halen en hoe later een plan, hoe moeilijker dat wordt.

Ik wil nog opmerken dat het samenwerkingsakkoord tussen de federale staat en de gewesten betreffende het opstellen, het uitvoeren en het opvolgen van een nationaal klimaatplan, evenals het rapporteren in het licht van het raamverdrag van de VN inzake klimaat en het protocol van Kyoto, op 26 oktober 2001 aan de Ministerraad werd voorgelegd. Dit akkoord is nu het onderwerp van een adviesvraag aan de Federale raad voor duurzame ontwikkeling en aan de Centrale raad voor het bedrijfsleven. Hetzelfde proces is nu bezig bij de gewesten, namelijk het akkoord van de verschillende executieven over het samenwerkingsakkoord verkrijgen en het advies van de verschillende gewestelijke adviesraden inwinnen. Dat is belangrijk, want zo krijgt het nationaal klimaatplan een legaal kader. Ook het volgen en rapporteren aan de VN van de Belgische inspanningen wordt zo geregeld. Wij hebben dus voor Marrakech een akkoord gesloten met de gewesten over dat samenwerkingsakkoord.

Het samenwerkingsakkoord zal, na het voltooien van de respectievelijke procedures, voor instemming aan het Parlement worden overgemaakt, met het nationaal klimaatplan als mededeling in bijlage. Dat wordt de gelegenheid om een volledige discussie te wijden aan zowel het samenwerkingsakkoord als het nationaal klimaatplan.

02.03 **Simonne Creyf** (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, u bent geen uitgever van plannen maar u bent intussen wel al tweeënhalf jaar staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling. We zouden toch van u mogen verwachten dat we op zijn minst een klimaatplan zouden krijgen. In tegenstelling tot wat u gewend bent, gebruikt u deze keer wel bijzonder veel woorden om de vertraging te

d'Etat: L'élaboration du plan climatologique national a, en effet, pris du retard. Le plan mis sur pied en 1994 n'a pas fonctionné. Un accord entre les autorités fédérales et les trois Régions est indispensable pour qu'un plan soit viable. Ces négociations sont complexes. Mais, après la conférence de Marrakech, plus aucun pays européen n'a le choix. Chaque pays doit atteindre ses objectifs. Plus un plan tarde à être mis au point, plus les choses se compliquent. Il ne sert à rien de prolonger les discussions pour gagner du temps, ce qui produit l'effet inverse de celui escompté.

Le 26 octobre 2001, l'accord de coopération conclu entre les autorités fédérales et les Régions, concernant l'élaboration d'un plan climatologique national, a été soumis au Conseil des ministres. Le Conseil fédéral du développement durable et le Conseil central de l'économie sont à présent invités à donner leur avis sur cet accord. A la fin de la procédure, l'accord de coopération sera transmis au Parlement. En annexe figurera le plan climatologique national. Le Parlement aura alors l'occasion de mener un large débat sur l'accord et sur le plan.

02.03 **Simonne Creyf** (CD&V): Le secrétaire d'Etat est en fonction depuis plus de deux ans déjà. Il a donc eu suffisamment de temps pour élaborer un plan climatologique valable. Or, nous

verantwoorden. Het draait allemaal om procedures. Mijnheer de staatssecretaris, de waarheid is dat u geen akkoord kunt bereiken. U slaagt er niet in om binnen de regering een akkoord te krijgen. Bovendien slaagt u er ook niet in een akkoord af te sluiten met de gewesten. U verbergt zich achter allerhande procedures maar het is een feit dat deze regering het niet eens raakt over wat al dan niet in een dergelijk klimaatplan kan worden opgenomen. Dat is de waarheid, ondanks het feit dat u zich verschuilt achter de moeilijkheidsgraad en de ingewikkeldheid van de procedure.

n'avons encore vu aucun résultat.

Dans sa réponse, le secrétaire d'Etat invoque diverses procédures. La réalité est qu'il n'est pas encore parvenu à dégager un point de vue unanime quant au contenu exact du plan climatologique. Telle est la véritable explication de l'absence de plan.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 **Vraag van mevrouw Simonne Creyf aan de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling, toegevoegd aan de minister van Mobiliteit en Vervoer over "de sociale tarieven na de liberalisering van de elektriciteit- en de gasmarkt" (nr. 5697)**

03 **Question de Mme Simonne Creyf au secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable, adjoint au ministre de la Mobilité et des Transports sur "les tarifs sociaux à la suite de la libéralisation des marchés de l'électricité" (n° 5697)**

03.01 **Simonne Creyf** (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, dit is in hoofdzaak een vraag om informatie. Het antwoord interesseert mij echter in hoge mate. Ten eerste, wat zal het lot zijn van de sociale tarieven na de liberalisering van de elektriciteits- en de gasmarkt? Zullen deze sociale tarieven gehandhaafd blijven? Op welke manier kunnen de sociale tarieven overeind blijven? Volgens de cijfers van het controlecomité hadden in 2000 180.612 mensen recht op het sociaal tarief voor elektriciteit en bijna 20.000 mensen hadden recht op het sociaal tarief voor het koken met gas. Graag had ik een duidelijk antwoord gekregen op de vraag wat er zal gebeuren met de sociale tarieven na het vrijmaken van de elektriciteits- en de gasmarkt.

03.01 **Simonne Creyf** (CD&V): Ma question est informative mais n'en est pas moins importante. Les tarifs sociaux seront-ils maintenus après la libéralisation du marché de l'électricité et du gaz? N'oublions pas que 200.000 personnes bénéficient de ces tarifs.

Un tarif social sera-t-il également appliqué pour le chauffage au gaz ou bien ce tarif restera-t-il limité à l'utilisation du gaz pour cuisiner?

Ten tweede stellen wij vast dat er momenteel een sociaal tarief bestaat voor het koken met gas. Er bestaat echter geen specifiek sociaal tarief voor het verwarmen met gas. Het controlecomité besliste wel om een eenmalige gaspremie toe te kennen van 3.206 frank. Kunt u akkoord gaan met het invoeren van een specifiek sociaal tarief voor gasverwarming?

Qui fixera les prix sur le marché libéralisé? Quel rôle sera alors assigné au comité de contrôle?

Ten derde verwijs ik naar een interview met de voorzitter van de groep deskundigen die in uw opdracht moest onderzoeken hoe de liberalisering van de elektriciteitsmarkt kon worden versneld. Enerzijds gaf hij in dat interview wat kritiek op het controlecomité maar anderzijds wees hij erop dat er nog een aantal interessante punten overblijven die moeten worden opgevolgd. Het ging met name om het wegwerken van de prijsverschillen tussen België en de buurlanden en tevens de hele prijsbepaling. Wie zal de prijzen bepalen als het controlecomité niet meer bestaat? Hoe moeten we dit interpreteren? Na een volledige liberalisering van de elektriciteits- en de gasmarkt wordt die rol uiteraard overgenomen door de regulator, de CREG. Ik verwijs echter naar de opdrachten die er nog overblijven voor het controlecomité. Wat zal de plaats en de precieze opdracht zijn van het controlecomité na de liberalisering van de energiesector?

03.02 Staatssecretaris **Olivier Deleuze**: Mijnheer de voorzitter, ik

03.02 **Olivier Deleuze**, secrétaire

dank mevrouw Creyf voor haar drie vragen. Wat de eerste vraag betreft kan ik u meedelen dat de sociale tarieven inzake elektriciteit en gas zullen blijven bestaan na de liberalisering van de energiemarkt. Wat de elektriciteit betreft, werd dit voorzien in artikel 21 van de wet van april 1999. Om artikel 21 toe te passen, is een koninklijk besluit nodig. Ik heb dit koninklijk besluit voor advies aan de CREG gestuurd. De CREG heeft mij daarover een positief advies gegeven. Ik ben klaar om naar de Ministerraad te gaan met dit koninklijk besluit ten uitvoering van artikel 21 van de wet van juli 1999. Dit koninklijk besluit bepaalt dat de minister de mogelijkheid heeft om later aan de CREG te vragen om sociale tarieven voor te stellen. Ik zal dit ook doen wanneer er sprake is van een vrijstelling van de markt. Vóór deze vrijstelling behoort dit tot de bevoegdheden van de controlecomité.

Wat het gas betreft, was een dergelijk artikel niet voorzien in de gaswet van 1999. Het Parlement heeft een wijziging van die gaswet goedgekeurd, namelijk de nieuwe wet van 16 juli 2001. In die wet staat een artikel dat een zelfde systeem toelaat voor sociale tarieven zoals er reeds bestaan voor de elektriciteit. Ik zal ook op dit vlak een koninklijk besluit voorbereiden waarvoor dezelfde procedure zal worden gevolgd als voor de elektriciteit. De sociale tarieven voor elektriciteit en gas zullen dan ook blijven bestaan na de liberalisering van de markt, dat is precies het doel van die twee artikelen in de elektriciteits- en de gaswet.

Wat de gasverwarming betreft, hebt u het over het controlecomité. Ik heb aan het controlecomité gevraagd een evaluatie te maken van de gaspremies van vorig jaar en structurele maatregelen voor te stellen voor 2002. Ik wacht deze voorstellen af van het controlecomité. Ik weet dat de sector maatregelen zal voorstellen aan het controlecomité. Op basis van die voorstellen zal ik beoordelen of zij voldoende zijn in vergelijking met de beslissingen van de regering van 5 april 2000.

Wat is de opdracht van het controlecomité na de liberalisering? Het controlecomité is per definitie uitsluitend bevoegd voor de niet-verkiesbare klanten. Als er geen niet-verkiesbare klanten meer bestaan, is de opdracht en het bestaan van het controlecomité gedaan.

d'Etat: Les tarifs sociaux pour la consommation de gaz et d'électricité resteront en vigueur après la libéralisation du marché.

En ce qui concerne la consommation d'électricité, l'article 21 de la loi d'avril 1999 offre la possibilité d'appliquer des tarifs sociaux. L'application de cette loi nécessite un arrêté royal. J'ai soumis un projet d'arrêté royal à la Commission de régulation de l'électricité et du gaz qui m'a, depuis lors, transmis un avis positif. Ce projet d'arrêté royal sera prochainement soumis au Conseil des ministres. Concrètement, cela signifie qu'après la libéralisation du marché, le ministre compétent pourra demander à la CREG d'appliquer des tarifs sociaux. Jusqu'à la libéralisation, c'est le comité de contrôle qui est responsable en la matière.

En ce qui concerne la consommation de gaz, la «loi sur le gaz» de 1999 ne comporte aucune disposition spécifique relative aux tarifs sociaux. La nouvelle «loi sur le gaz» de juillet 2001 permet de suivre la même procédure que pour la consommation d'électricité. Je soumettrai donc également un projet d'arrêté royal pour avis à la CREG.

Quant au chauffage au gaz, j'ai demandé au comité de contrôle une évaluation fondée sur les primes de l'an dernier. Je lui ai également demandé de proposer des mesures structurelles pour 2002. J'attends les propositions du comité de contrôle et je vérifierai si elles sont suffisantes à la lumière de la décision prise en avril 2000 par le gouvernement.

03.03 **Simonne Creyf** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wil even ingaan op de sociale tarieven. We zullen waarschijnlijk moeten wachten tot het koninklijk besluit er daadwerkelijk is om te zien op welke manier de overheid deze sociale tarieven zal handhaven. U hebt verklaard dat die sociale tarieven zullen gehandhaafd blijven. Ik wacht het koninklijk besluit af om te weten op welke manier dit zal

03.03 **Simonne Creyf** (CD&V): Nous attendons l'arrêté royal pour voir sous quelle forme les tarifs sociaux seront maintenus. En tout cas, le ministre s'est maintenant engagé sur le principe de leur

gebeuren.

Wat de sociale tarieven voor gasverwarming betreft, moeten we ook wachten op het advies van de CREG.

Het is duidelijk dat het controlecomité zal verdwijnen als er geen niet-verkiesbare klanten meer zijn. Wie zal de rol op zich nemen inzake prijsbepaling en de vergelijking van de prijs in België en de ons omringende landen?

03.04 Staatssecretaris **Olivier Deleuze**: De CREG zal de enige regulator zijn voor de markt van elektriciteit en gas wanneer de markt volledig zal zijn geliberaliseerd.

03.05 **Simonne Creyf** (CD&V): Ook de opdracht inzake de prijsvergelijking met het buitenland zal dus aan de CREG moeten worden toevertrouwd?

03.06 Staatssecretaris **Olivier Deleuze**: Ja.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

La question n° 5722 de Mme Colette Burgeon est reportée à une date ultérieure.

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 10.39 uur.
La réunion publique de commission est levée à 10.39 heures.*

maintien.

Qui se chargera de comparer les prix à ceux pratiqués à l'étranger après la libéralisation du marché?

03.04 **Olivier Deleuze**, secrétaire d'Etat: Ce sera une mission exclusive de la CREG, seule instance chargée de réguler le marché après la libéralisation.